

РЕЦЕНЗИЯ

от доц. д-р Анелия Бръмбарова,

Департамент "Романистика и германистика" - НБУ

на дисертационния труд на Георгиос Николаос Папакалодукас,

докторант в ДП „Методика на обучението по съвременни езици“, НБУ

на тема: *The Methodology of Teaching Greek as a Foreign Language (The Effectiveness of the Meta-language Assisted Teaching and Learning Approach in Teaching the Grammar of Modern Greek as a Foreign Language) / Методика на обучението по гръцки език (Ефективност на метаезика при развиването на граматични знания в обучението по новогръцки като чужд език)*

научни консултанти проф. д-р Стойна Пороманска

доц. д-р Светлана Димитрова,

за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ в област на висшето образование **1. Педагогически науки; Професионално направление 1. 3. Педагогика на обучението по (методика на обучението по новогръцки език), научна специалност: 05.07.03. Методика на обучението по новогръцки език**

Докторската дисертация на тема *The Methodology of Teaching Greek as a Foreign Language (The Effectiveness of the Meta-language Assisted Teaching and Learning Approach in Teaching the Grammar of Modern Greek as a Foreign Language) / „Методика на обучението по гръцки език (Ефективност на метаезика при развиването на граматични знания в обучението по новогръцки като чужд език)“* бе представена за обсъждане

от Георгиос Николаос Папакалодукас, докторант в докторантска програма „Методика на обучението по съвременни езици“ на Нов български университет – София, одобрена с пълно мнозинство от колегията на департамент Романистика и Германистика – НБУ и насочена за публична защита.

Г. Папакалодукас завършва Националния атински университет „Й. Каподистриас“ (Гърция) със специалност класическа филология (2002), след което придобива магистърска степен по *Приложна лингвистика и преподаване на новогръцки като чужд език* (2010). От 2003 г. до днес натрупва голям практически опит като преподавател по новогръцки език като чужд в рамките на европейски програми, както и в програмите на Института за непрекъснато обучение на възрастни I.D.E.K.E. (ΙΔΕΚΕ.- Ινστιτούτο Διαρκούς Εκπαίδευσης Ενηλίκων-Σύμη). От 2008 г. е административен служител в Община Сими, Гърция. Докторантът владее старогръцки, латински и английски език на ниво C2, като за последния има *Сертификат*, издаден от Мичиганския университет.

Представеният дисертационен труд е в обем 141 страници с приложенията.

Библиографската справка е съставена от общо 85 източника. Добро впечатление прави включването на български автори. Не е силно присъствието на гръцки автори, или автори на гръцки език, но това е обяснимо предвид закъснялото внимание от страна на гръцките езиковеди към съвременния гръцки език дължащо се на силния акцент в областта на езиковите изследвания върху класическия гръцки език като последица от вниманието на международната езиковедска общност към старогръцки език. Първата описателна граматика на новогръцки език се

появява едва през 1941 г. (М. Триандафилидис), а първата авторитетна граматика на новогръцки се появява през 1967г. (Бабиньотис-Кондос) В последвалия период настъпва взрив в издаването на граматика на съвременния гръцки език, включително и от чужди автори.

Дисертацията се състои от 5 глави (с увод и заключение), приложения и библиография.

В първа глава (Теоретични основи на изследването)

докторантът е направил кратък исторически преглед и критичен теоретичен анализ на достъпните методически източници, занимаващи се с метаезика в преподаването и изучаването на чужд език с акцент върху ефективността при използването му. Според становищата на някои автори, необходимо е да се разграничат двата процеса- този на изучаване и този на усвояване на чуждия език. Разгледани са методите в ЧЕО, като е обърнато внимание на комуникативния подход, при чието преобладаващо прилагане, според докторанта, обучаемите са в състояние да се справят в елементарни комуникативни ситуации, но се затрудняват да разберат и усвоят по-сложни езикови явления. Докторантът разграничава граматико-преводния подход от металингвистично преподаване и изучаване на чужд език, което предполага широкообхватни дидактически аспекти без да се набляга единствено и само върху преподаването и изучаването на граматиката. Докторантът подчертава, че не съществува нито една педагогическа практика, която сама по себе си следва да бъде считана за най-добрата. Според цитираните в прегледа автори, сред най-значимите фактори остава личността на преподавателя с неговата подготовка и опит. Заслужава внимание констатацията на докторанта, която е приложима за всеки

съвременен език, че „нико една образователно и /или педагогическа реформа в обучението на новогръцки като чужд няма да има ефект, ако квалифицираните преподаватели не бъдат обучени в целия спектър на методите за преподаване на езика като чужд” (стр. 16 от автореферата).

Разгледани са целите на ОЕРР по отношение на ниво А2 в новогръцки език, чиито параметри по нива би било добре да бъдат водещи за всички неоелинисти.

За решаване на поставените задачи и за проверка на работната хипотеза докторантът е използвал теоретичен анализ и синтез, анкетиране и дидактическо тестиране, също и педагогически експерименти и релевантни математико-статистически методи за отчитане на резултатите от тях.

Във втора глава (Емпирични изследвания) интерес предизвикват емпиричните изследвания, които очевидно, не биха могли да претендират за представителност за цялата страна или за гръцкия ареал (Гърция и Кипър-гръцката част), както и не биха могли да бъдат считани за изчерпателни и пълни.

1. Емпиричните изследвания (с формиращ и констатиращ тест) са първи по рода си за новогръцки език, както и анализите, включително и статистически с математически методи, на данните по групи, изучаващи новогръцки език като чужд, за ниво А2 на ЕЕРР като целта е да се докаже ролята на метаезиковото подпомагащо обучение в ЧЕО, по-конкретно при изучаване на съвременния гръцки език. Резултатите от анализите показват по-ефективното усвояване на важни елементи главно относно езиковата и отчасти лексикално-комуникативната компетентност

при възрастни обучаеми (в юношеска и зряла възраст) при балансирана употреба на метаезика в съчетание с по-комуникативно ориентирани техники. В уводната част на текста се подчертава, че, естествено, прилагането на метаезиковото подпомагащо обучение е по-подходящо за по-активно приложение при образования възрастен човек, отколкото при дете от началното училище. Интерес представляват и наблюденията по отношение на конкретни граматически категории.

Докторантът изказва предположение, че метаезикът създава връзки с майчиния език или „пренася” тези връзки от майчиния език (езиков трансфер). Що се отнася до рода на съществителните, то интерференцията, за която става дума в текста, по наблюдения на автора е по-скоро отрицателна, отколкото положителна.

2. Важни за изследванията на докторанта са мненията на квалифицирани преподаватели по новогръцки език като чужд за методите, прилагани от тях при изучаване на езика на ниво А2 на ОЕПР. Наблюденията показват, че повечето преподаватели нямат необходимата специализирана подготовка за преподаване на езика като чужд.
3. Изследванията имат и антропологичен характер с наблюдения върху обучаемите, по-голямата част от които са имигранти от страни извън Европейския съюз, имащи за цел да се установят и работят в Кипър (експериментите с обучаеми и преподаватели са извършени в Кипър).

В трета глава авторът поставя на дискусия приоритетните модели на преподаване на новогръцки език като чужд и, базирайки се на резултатите от емпиричните изследвания, дава някои ценни напътствия относно възможностите за прилагане на интегративни подходи в обучението по новогръцки език които са от значение за развитието на чуждоезиковото обучение по новогръцки в Кипър.

Четвърта глава е изцяло посветена на препоръките към ОЕРР относно изучаването на чужд език и конкретно за обучението по новогръцки като чужд като дори би могло да се приеме, че авторът създава предпоставки за ефективен теоретико-приложен модел на чуждоезиково обучение по новогръцки, което е и основен принос в дисертационния труд.

Проведеното емпирично изследване и анализът на данните са насочени към доказване на приложението на интегративния лингво-дидактичен модел за обучението по новогръцки език и ролята му за постигане на ефективни резултати от неговото включване в учебния процес.

Авторефератът е изготвен съгласно изискванията. Публикациите на докторанта са свързани с темата и отразяват неговия траен интерес към анализираната проблематика.

Имайки предвид оригиналната тема на разработката за новогръцки език, усилията положени от докторанта, направените емпирични изследвания за първи път по отношение на новогръцки език като чужд, анализите и изводите към тях, безспорните приносни елементи за чуждоезиковото обучение по новогръцки език и опита в чуждоезиковото

обучение предлагам на почитаемото научно жури да присъди на
Георгиос Николаос Папакалодукас научната и образователна степен
„доктор”.

6.06.2016

доц д-р Анелия Бръмбарова

София